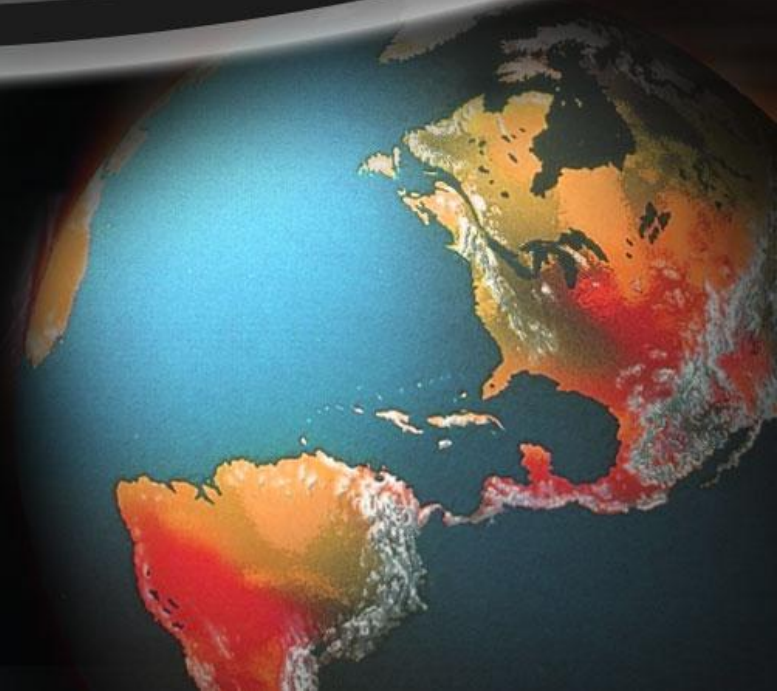

Екологічний стан Дніпропетровської області

Географія

Протяжність області з півночі на південь — 130 км, із заходу на схід — 300 км. Межує на півночі з [Полтавською](#)

Протяжність області з півночі на південь — 130 км, із заходу на схід — 300 км. Межує на півночі з Полтавською і [Харківською](#)

Протяжність області з півночі на південь — 130 км, із заходу на схід — 300 км. Межує на півночі з Полтавською і Харківською, на сході з [Донецькою](#)

Протяжність області з півночі на південь — 130 км, із заходу на схід — 300 км. Межує на півночі з Полтавською і Харківською, на

Рельєф

Рельєф області хвилясто-рівнинний (висоти 100–200 м). На північному заході знаходиться [Придніпровська височина](#)

Рельєф області хвилясто-рівнинний (висоти 100–200 м). На північному заході

знаходиться Придніпровська височина (висота до 192 м), яка

поступово знижується в південно-східному напрямку і обривається до

долини [Дніпра](#)

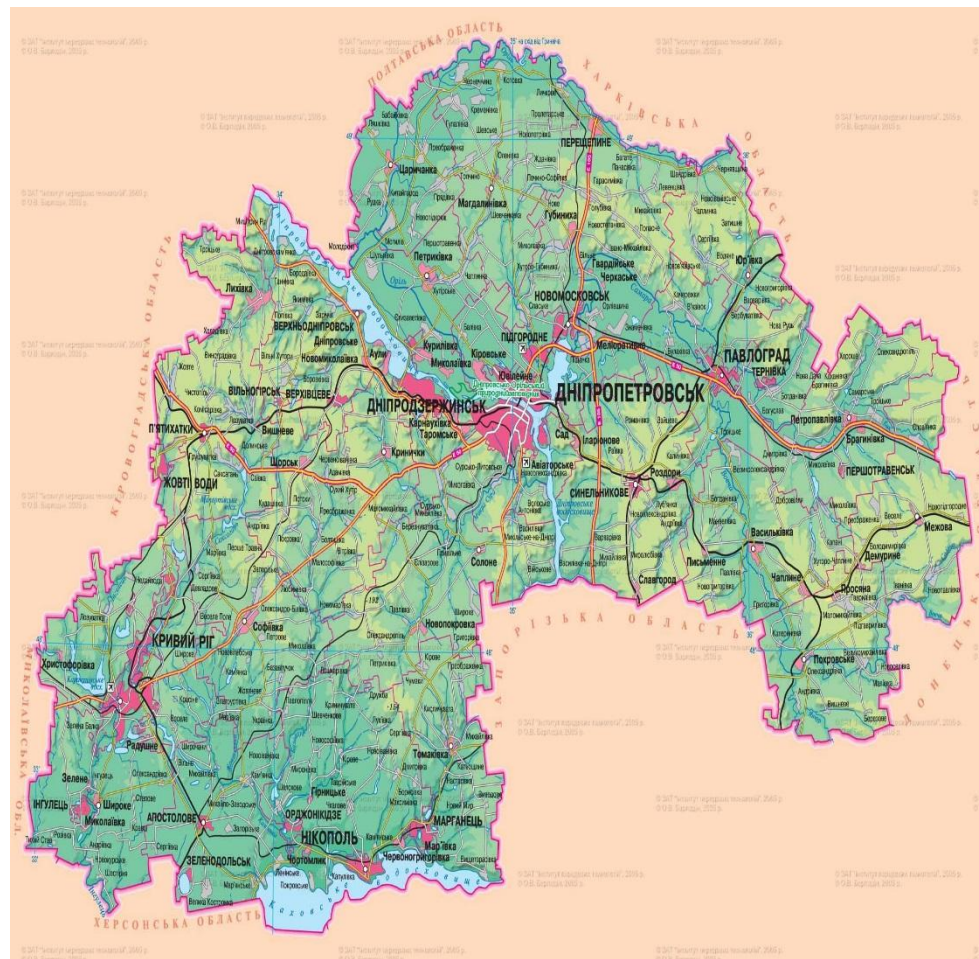
Рельєф області хвилясто-рівнинний (висоти 100–200 м). На північному заході

знаходиться Придніпровська височина (висота до 192 м), яка

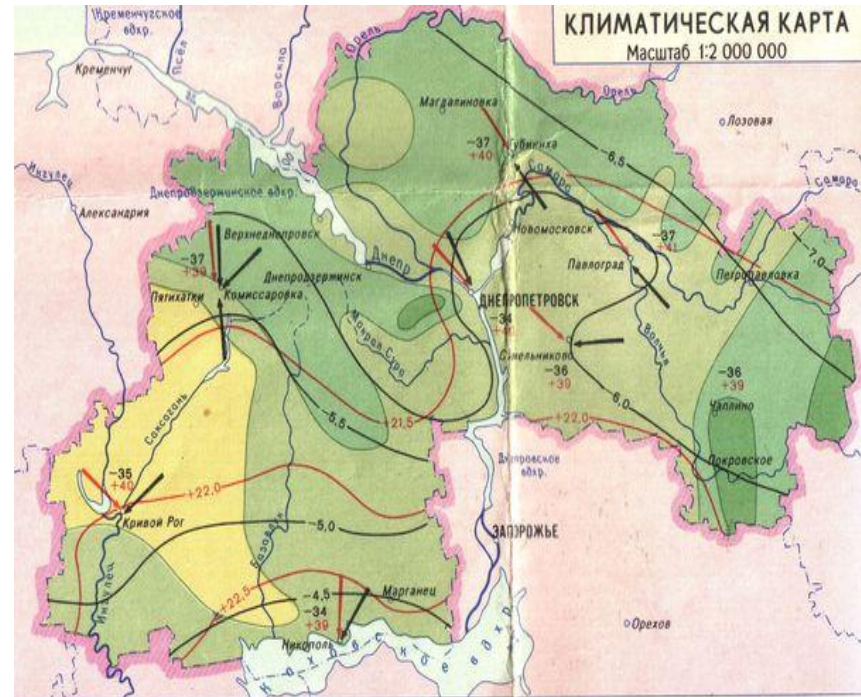
поступово знижується в південно-східному напрямку і обривається до

долини Дніпра крутим уступом. На

крайньому півдні височина поступово

Клімат — помірно-континентальний. Середня температура січня становить від -15°C в південно-західній частині до -17°C на північному сході; липня — відповідно $+23,5^{\circ}\text{C}$ та $+31^{\circ}\text{C}$. Опадів за рік випадає від 450 мм на півдні до 400 мм — на півночі. Термін вегетаційного періоду — 210 днів.

Стан атмосферного повітря

Газопилові викиди шкідливих речовин в атмосферу здійснюються з понад 7000 джерел викидів, в тому числі з 6200 організованих джерел. Підприємства зі складними технологічними циклами викидають в атмосферу до 80 найменувань забруднюючих речовин.

Стан атмосферного повітря

Річний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферу м. Дніпропетровськ за період 2006- 2009 рр. змінювався від 105,614 до 127,08 тис. т/рік. Максимальний обсяг викидів на рівні 127,08 тис. т/рік спостерігався у 2006 р. Найбільші обсяги викидів шкідливих речовин у м. Дніпропетровськ припадають на діоксид сірки та пил. Обсяги викидів діоксиду сірки знаходяться в межах 44-55 тис. т/ рік, діоксиду азоту – 15-20 тис. т/рік, а оксиду вуглецю – 7-23 тис. т/ рік

Стан водних ресурсів

Головними джерелами забруднення і засмічення водойм є недостатньо очищені стічні води Головними джерелами забруднення і засмічення водойм є недостатньо очищені стічні води промислових і комунальних підприємств,

великих тваринницьких Головними джерелами забруднення і засмічення водойм є недостатньо очищені стічні води промислових і комунальних підприємств,

великих тваринницьких комплексів, відходи виробництва при розробці рудних і нерудних копалин; води шахт, рудників, нафтопромислів; відходи деревини при заготівлі, обробці і сплаві лісоматеріалів, скиди водного і залізничного транспорту; відходи первинної

У 1997 році підприємствами області було скинуто 1776,0 млн. куб. м зворотних вод, з них 724,2 млн. куб. м забруднених стічних вод.

Забруднення поверхневих вод області здійснюється за рахунок скидання забруднених стічних вод без очищення та у зв'язку з неефективною роботою очисних споруд - недостатньо очищених стічних вод.

Скидання очищених стічних вод в 1997 році в порівнянні з 1996 роком скоротився на 5,1 млн.куб м (3,3%), неочищених зріс на 13,5 млн. куб.м (8,4%), скид недостатньо очищених вод зменшився на 30,2 млн. куб. м (5,2%), скид нормативно чистих без очищення знизився на 193,7 млн. куб. м (19%) (% по відношенню до 1996р.).

Стан земельних ресурсів

Основними землекористувачами виступають сільськогосподарські підприємства та громадяни, які займають 71,2 % загальної земельної площі області або 2272,9 тис. га. В тому числі у частці сільсько- господарських підприємств недержавним підприємствам належить – 63,7 і фе- рмерським господарствам - 20,2 %

Забезпеченість населення області земельними ресурсами дещо ниж з іншими регіонами. На одного жителя області припадає 0,74 га сільськогосподарських угідь, з яких 0,63 га ріллі (в країні відповідно і складає 0,87 і 0,68 га).

В області накопичено близько 9 млрд т промислових відходів. Їх пер становить лише 22% від обсягів загального річного утворення. Чотири шламонакопичувачі створили зону екологічної небезпеки для м. Кри них – для більшості сільської території Широківського району. Вплив проявляється у гігантських відвалах кар'єрів та шламонакопичувачах Кривбасу, міст Дніпродзержинська та Дніпропетровська. Техногенне навантаження складають гігантські хвостосховища і шламонакопичувачі м. Жовті Води та Західного Донбасу, а також теплових електростанцій; кар'єри міст Марганець, Орджонікідзе, Вільногірськ.

Біорізноманіття

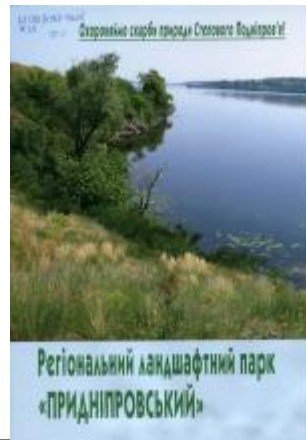
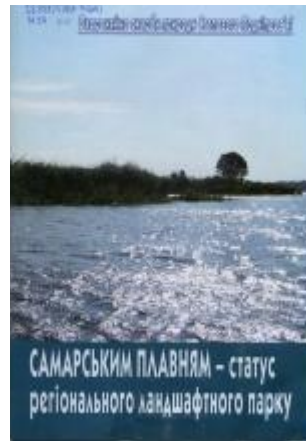
Дніпропетровщина має багату флору і фауну: рослинний світ налічує більше 1700 видів, тваринний - більше 7500.

Дніпропетровська область – один із найбагатших видами регіонів країни. У ній зареєстровано близько 60 % фауни та 40 % флори нашої держави.

Існування функціональної цілісності популяції Дніпропетровщини та окремих її територій залежить від можливості збереження просторової структури угруповань.

Природоохоронні об'єкти

В регіоні існує 139 об'єктів природно-заповідного фонду (1,7% від площі Дніпропетровської області). незважаючи на низку гострих проблем сучасної заповідної справи в Україні, простежується позитивна динаміка розвитку природно-заповідного фонду області. Особливо помітні зміни сталися за останні кілька років, хоча основу для цього природоохоронці готували всі попередні десятиріччя. За період 2008 – 2010 років площа природно-заповідного фонду області збільшилася більш ніж наполовину. За цей час створено 22 нових об'єкти, у тому числі й два перших у регіоні регіональних ландшафтних парки, перший в області дендропарк, а решта – ландшафтні заказники загальнодержавного та місцевого значення і одна ботанічна пам'ятка природи.

Промисловість

Дніпропетровський регіон – один з найбільших промислових регіонів України. У структурі промисловості області переважне місце займають галузі важкої індустрії. Найбільший розвиток мають чорна металургія, машинобудування і металообробка, хімічна промисловість.

Основний промисловий потенціал області зосереджений в обласному та великих районних центрах, на які припадає переважна більшість шкідливих викидів (понад 78 % загального обсягу по області). Внаслідок дії підприємств металургійної галузі, енергетики у Дніпропетровську спостерігаються зміни мікрокліматичних умов середовища.

Промисловість

На Дніпропетровщині високий рівень урбанізації та індустріалізації, внаслідок чого виник цілий комплекс екологічних проблем. Майже вся територія області відноситься до категорії дуже забрудненої, а більше третини – до надзвичайно забрудненої. Найбільш складною екологічною ситуацією характеризуються великі промислові агломерації та райони інтенсивного видобутку та переробки корисних копалин – Дніпропетровсько-Дніпродзержинська агломерація, Нікопольський марганцевий басейн, Слов'янський марганцевий басейн, Кривбас.

Сільське господарство

Сільськогосподарське виробництво в Україні тепер більш негативно впливає на довкілля, ніж кілька десятиліть тому. Це є наслідком нераціональної організації меліоративних робіт і необґрунтованого, технологічно не регламентованого використання мінеральних добрив та отрутохімікатів, а також безгосподарного їх зберігання й транспортування.

Великої шкоди ґрунтам завдає використання на полях важкої сільгосптехніки. Вона регулярно переущільнює ґрунт, руйнуючи його структуру, знижуючи насиченість повітрям, активність обмінних біохімічних процесів, протиерозійну й протидефляційну стійкість.

Енергетика

Енергетика є одним з основних забруднювачів довкілля. З усіх впливів на природне середовище та населення України наймасштабнішими і небезпечними є газопилові викиди підприємств паливно-енергетичного комплексу (ПЕК) (з них 70% – викиди теплоенергетики), які становлять близько 40% викидів усіх секторів економіки та 58% від стаціонарних джерел забруднення, а також більше 51% загальної емісії діоксиду вуглецю.

Одна з найпотужніших теплових електростанцій України - Придніпровська ТЕЦ. Загальний рівень викидів електростанцій в Україні в 5-30 разів перевищує стандарти ЄС. Концентрації викидів оксидів азоту сягають 600-1400 мг/нм³ за норми 600-200 мг/нм³; твердих часток – до 1000-1500мг/нм³ за норми 50-100 мг/нм³; діоксиду сірки – 3000-8000 мг/нм³ за норми 200-400 мг/нм³.

Транспорт

Найбільшим забруднювачем довкілля є автомобільний транспорт. В окремих містах його питома вага у загальному забрудненні перевищує 50 %. Сучасний автомобіль викидає понад 200 токсичних речовин, серед яких оксиди вуглецю, сірки, азоту, свинець і його сполуки, сажа, комплекс поліциклічних ароматичних вуглеводнів (ПАВ) й окремо бенз(а)пірену. Відпрацьовані гази, продукти зносу механічних частин іпротидефляційну стійкість.

Таблиця – Шкідливі викиди автомобілів

Вид двигуна	Відпрацьовані гази, %			Картерні гази, %			Паливне випаровування, %		
	CO	CH	NO _x	CO	CH	NO _x	CO	CH	NO _x
Бензиновий	95	55	98	5	5	2	0	40	0
Дизельний	98	90	98	2	2	2	0	8	0

Транспорт

Автомобілі є джерелами до 80 % забруднень атмосфери великих міст. Основна причина забруднення повітря – неповне і нерівномірне згоряння палива. Усього 15 % його витрачається на рух автомобіля, а 85 % "летить на вітер". У відпрацьованих газах двигуна внутрішнього згоряння міститься понад 170 шкідливих компонентів, з них близько 160 % похідні вуглеводню є результатом неповного згоряння палива в двигуні.

Висновок

Дніпропетровська область є одним з найбільш індустріально-розвинених регіонів України. Концентрація промислових потужностей області перевищує середній рівень по Україні у 2 рази. На території області розташовано більше 500 промислових підприємств. Потужна енергетична база стала підґрунтям для розвитку гірничо-металургійного комплексу. На території регіону відкрито та розробляється більше трьохсот родовищ корисних копалин, видобувається більше 50% загальнодержавних обсягів окремих видів мінеральної сировини.

Це стало наслідком забруднення навколишнього середовища області. Викиди в атмосферне повітря перевищують 1 млн тонн на рік, що становить 17% від загальнодержавних обсягів. Також це призвело до забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових та сільськогосподарських підприємств, підприємств житлово-комунального господарства, поверхневого стоку населених пунктів.